

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
SPRÁVA NÁRODNÉHO PARKU
SLOVENSKÝ KRAS

Biely kaštieľ č. 188, 049 51 Brzotín

Mestské úrady,
Obecné úrady
v územnej pôsobnosti
NP Slovenský kras

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
NP SK /129/2017

Vybavuje
MVDr. Andrea Balážová

Brzotín
14. 03. 2017

Vec: Vypal'ovanie trávnatých porastov

V súvislosti s nastávajúcim jarným obdobím, teplým a suchým počasím, a s tým spojeným „časom zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru“, ktorý je charakterizovaný enormným nárostom vzniku požiarov v prírodnom prostredí z dôvodu zámerného vypal'ovania, spaľovania a nedbanlivosti, si Vás dovoľujeme požiadať o spoluprácu pri kampani týkajúcej sa vypal'ovania trávnatých porastov, lúk, záhrad, priekop a pod.

Úmyselným a cieľavedomým vypal'ovaním dochádza k porušovaniu zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov. Zároveň sa porušuje zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Okrem poškodenia životného prostredia, najmä fauny a flóry vznikajú pri vypal'ovaní obyčajne aj nenahraditeľné škody na majetku a často je ohrozený aj život obyvateľov.

V prílohe Vám zasielame text, ktorý oboznamuje o dôsledkoch vypal'ovania. Žiadame Vás o vyvesenie textu na informačnej tabuli obce, resp. o informovanie občanov prostredníctvom obecného rozhlasu, obecných novín alebo o zverejnenie na webovej stránke obce/mesta.

Prosíme všetky primátorky a primátorov, starostky a starostov, aby v katastri svojich miest a obcí aj prostredníctvom svojich pracovníkov zabránili nezmyselnému vypal'ovaniu pozemkov.

S pozdravom

Štátna ochrana prírody SR
Správa NP a BR Slovenský kras
Brzotín

Ing. Ján Kilík
riaditeľ správy

Prílohy: Oznam - dôsledky vypal'ovania

Vážení občania,

pre mnohých z nás je jar najkrajším ročným obdobím. Stromy a kríky začínajú pučať, príchod jari nám ohlasujú aj sťahovavé vtáky, ktoré sa k nám po dlhej ceste znova vracajú. Na jar sa začína aj práca v záhradkách, viniciach a poliach.

Jar má však aj iné podoby. Každoročne, už niekoľko desiatok rokov, sa práve v jarnom období naše Slovensko mení na spálenisko. Na jar (a nielen vtedy) sme svedkami ako horia medze, stráne, priekopy, násypy železničných tráti, lúky, pasienky a ovocné sady.

Ludia vypalujú suchú trávu a pritom si neuvedomujú, ako svojou ľahkovážnosťou ubližujú prírode.

Oheň v zárodku ničí sotva sa prebúdzajúci život.

Na popol sa menia rastliny, nižšie i vyššie živočíchy, hniezda vtákov, ba niekedy v plameňoch končí i život človeka, ktorý oheň založil. Táto činnosť sa opakuje na jeseň i v lete počas žatvy, alebo tesne po nej sú vypalované strniská a mnohokrát i ponechaná slama.

Vypalovanie a zakladanie ohňov sú najčastejšou príčinou vzniku požiarov v prírode, ktoré majú za následok mnohokrát nevyčísliteľné škody.

Podľa štatistiky Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Rožňave a Košice – okolie sa ročne zlikviduje okolo 150 nahlásených požiarov.

Hlavné príčiny jarných a jesenných požiarov:

- úmyselné vypalovanie suchej trávy
- pálenie a spaľovanie domového odpadu
- zakladanie ohňov v prírode
- neuhosené ohorky z cigariet
- hry detí so zápalkami

Vplyvom požiarov v prírode dochádza:

- k ničeniu prirodzených stanovišť rastlinných a živočíšnych druhov
- k narušeniu ekologickej rovnováhy v prírode
- k znižovaniu rozmanitosti života na Zemi
- k vzniku rozsiahlych ekonomických škôd

Požiare sa podielajú na globálnom otepľovaní a tvorbe skleníkového efektu.

Čo sa deje pri požiari?

- horením sa vyvíja teplota $100 - 800^{\circ}\text{C}$,
- v plameňoch horí tráva, kríky, stromy a teda aj domovy živočíchov, hniezda vtákov s vajíčkami, alebo mláďatkami
- plamene sa rýchlo šíria a nachádzajú v nich smrť jašterice, hady, ježe a často krát aj zdatní bežci ako sú zajace a srnky
- ničí zárodky života pod povrchom pôdy
- ničí korene plytko koreniacich rastlín
- prirodzenou súčasťou dymu sú škodlivé a zdraviu nebezpečné plyny
- v dyme – udusením nachádza smrť veľké množstvo živočíchov

Úmyselným a ciel'avedomým vypal'ovaním dochádza k porušovaniu zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov. Zároveň sa porušuje zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Za porušenie týchto zákonov, môžu občania dostať vysoké pokuty. Občan môže dostať pokutu do 332 eur, právnická osoba až do 16 596 eur.

Ak si hovoríte „mňa sa to netýka“, mylite sa. Kol'kokrát ste už vo svojej záhradke, na poli, či pri lese spaľovali staré lístie, trávu, zvyšky z úrody alebo iný bioodpad?

Zákonné spôsoby, ako sa zbaviť suchého biologického odpadu z porastov, sú kompostovanie v obecnom alebo súkromnom kompostovisku alebo zber biologického odpadu v na to určených veľkoobjemových kontajneroch. Obec je povinná takto vyzbieraný odpad spracovať.

Preto sa na Vás obraciam s výzvou, aby ste skončili s týmto nezmyselným zlozvykom, ktorý nenahradí pracovitú ruku ani starostlivosť o pozemok. Iba na krátky čas sa spred očí stratia staré a suché byle, ale neobrobená a neudržiavaná plocha tu bude zas.

*Dostali sme do daru obývať túto krásnu planétu – je na nás, či tak urobíme v mieri, úcte, láske.
Skúsme to po krokoch – toto by mohol byť jeden z nich.*

Preto nevypal'ujte!!!

V prípade nutnosti telefonicky kontaktujte:

**112 linka tiesňového volania
150 záchranný hasičský zbor**

Spracovala: Štátnej ochrany prírody SR,
Správa NP Slovenský kras
Hámosiho 188
049 51 Brzotín

